

Grensoverschrijdend gedrag

Klik Kinderopvang wijst alle vormen van grensoverschrijdend gedrag af. Met dit protocol, in haar handelen en in haar beleid, wil Klik Kinderopvang grensoverschrijdend gedrag voorkomen en indien nodig aanpakken. Dit protocol is mede gebaseerd op de Wet bescherming persoonsgegevens, de Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en het protocol kindermishandeling.

Inleiding

De maatschappij krijgt steeds meer te maken met vormen van grensoverschrijdend gedrag. Ook binnen de kinderopvang wordt grensoverschrijdend gedrag door kinderen, ouders of medewerkers gesignaleerd. Hoe zijn aan vormen van ongewenst gedrag grenzen te stellen? Enerzijds door afspraken te maken en gedragsregels op te stellen. Anderzijds door elkaar aan te spreken of melding te doen bij leidinggevende of vertrouwenspersoon wanneer grensoverschrijdend gedrag geconstateerd wordt.

De gedragsregels moeten zorgen voor een prettig klimaat binnen de kinderopvang. Openheid en respect voor elkaar moet hoog in het vaandel staan en het moet duidelijk zijn dat voor machtsmisbruik, ongewenste intimiteiten, pesten en dergelijke geen plaats is. Elk kinderdagverblijf of buitenschoolse opvang moet immers een veilige plek zijn voor allen die er vertoeven. Elkaar aanspreken of melding maken van grensoverschrijdend gedrag moet ervoor zorgen dat dit gedrag aangepakt wordt en in de toekomst wordt voorkomen. Gestreefd wordt naar een cultuur waarin het normaal is zowel positieve als negatieve feedback te geven.

In dit protocol staat beschreven welke afspraken er binnen Klik Kinderopvang zijn gemaakt en hoe gehandeld moet worden als grensoverschrijdend gedrag wordt vastgesteld.

Wat is grensoverschrijdend gedrag?

Onder grensoverschrijdend gedrag wordt verstaan: "elke vorm van bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard die de ene persoon ten opzichte van de andere persoon actief of passief opdringt, waardoor ernstige schade wordt of dreigt te worden toegebracht aan die persoon in de vorm van fysiek letsel of psychische stoornissen. In gewoon Nederlands; het gaat bij grensoverschrijdend gedrag om situaties waarin iemand geestelijk of lichamelijk schade wordt toegebracht of in zijn ontwikkelingsmogelijkheden wordt geblokkeerd.

Grensoverschrijdend gedrag kan onderverdeeld worden in:

- Lichamelijk geweld en verwaarlozing (fysieke agressie zoals slaan, schoppen, krabben, bijten of te weinig voeding, aandacht of verzorging)
- Geestelijk geweld en verwaarlozing (verbale agressie zoals dreigen, schreeuwen, schelden, pesten, stelselmatig negeren etc.)
- Seksuele mishandeling (seksuele intimidatie, verbaal of fysiek, aanranding en verkrachting)
- Vernieling van eigendommen van een ander en / of het zonder toestemming betreden van de binnen- en buitenruimten van het kinderdagverblijf of buitenschoolse opvang.

Of grensoverschrijdend gedrag regelmatig of incidenteel plaatsvindt, het is in alle gevallen ontoelaatbaar. De vraag of iets wel of geen grensoverschrijdend gedrag is, kan

alleen door het slachtoffer worden beantwoord. Als het slachtoffer iets als grensoverschrijdend ervaart, moet het ook als grensoverschrijdend worden aangepakt.

Grensoverschrijdend gedrag kan plaatsvinden tussen:

- kind en kind
- ouder / verzorger en kind en vice versa
- medewerker (inclusief vrijwilligers) en kind en vice versa
- medewerker en medewerker en vice versa
- ouder en medewerker en vice versa

Gedragsregels

Klik Kinderopvang heeft haar gedragsregels vastgelegd in het document gedragsregels Klik Kinderopvang, ook te vinden op de website van Klik Kinderopvang. Medewerkers (inclusief stagiaires en vrijwilligers) en ouders krijgen de gedragsregels bij aanvang van de dienstverleningsovereenkomst uitgereikt. Zij worden geacht de gedragsregels na te leven. Kinderen worden (spelenderwijs) op de hoogte gebracht van de inhoud van de gedragsregels. De gedragsregels zullen steeds opnieuw onder de aandacht worden gebracht bijvoorbeeld door regelmatig een thema centraal te stellen (pesten, seksualiteit, grenzen stellen etc.), via nieuwsbrieven, presentaties en teamavonden. Medewerkers worden door opleiding en oefening getraind in het signaleren en aanpakken van overtredingen van de gedragsregels.

Stappen bij grensoverschrijdend gedrag

Vermoeden:

Inschatten van de situatie. Probeer vanaf het eerste moment van constateren vast te leggen wat voor grensoverschrijdend gedrag wordt geconstateerd. Wat is er gebeurd, wanneer is het gebeurd, wie waren erbij, wat is de ernst van het grensoverschrijdend gedrag etc. Houd het op feiten, trek niet direct conclusies.

Bespreekbaar maken:

Spreek indien mogelijk meteen na constatering het kind, de ouder of de medewerker die het grensoverschrijdend gedrag vertoont aan op dit gedrag. Probeer door middel van gesprekken ervoor te zorgen dat het gedrag van de ander verbetert.

Overleg:

Hulp of advies vragen. Bij onvoldoende resultaat of als het een ernstigere vorm van grensoverschrijdend gedrag betreft schakel dan zo spoedig mogelijk de interne contactpersoon of de externe vertrouwenspersoon in (zie hieronder).

Vertrouwenspersonen

Interne vertrouwenspersoon; Nancy Zeebregts

Alle vragen of klachten over grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling of tussen ouders en kinderen kunnen voorgelegd worden aan de interne vertrouwenspersoon. De interne vertrouwenspersoon probeert de vragen en klachten zelf af te handelen. Zij schakelt indien nodig of wenselijk de externe vertrouwenspersoon in. Bij ernstige vormen van grensoverschrijdend gedrag worden bij minderjarigen de ouders of verzorgers op de hoogte gebracht. Als er sprake is van strafbare feiten zal de politie ingeschakeld worden.

Externe vertrouwenspersoon

De externe vertrouwenspersoon staat los van de organisatie zodat er geen vermenging van belangen op kan treden. De externe vertrouwenspersoon kan worden ingeschakeld

bij grensoverschrijdend gedrag tussen medewerker en kind, tussen medewerkers onderling of tussen ouder en medewerker. De externe vertrouwenspersoon kiest altijd de kant van het slachtoffer, informeert en ondersteunt het slachtoffer (of diens wettelijke vertegenwoordiger). Ook ondersteunt zij de interne vertrouwenspersoon.

- Plan van aanpak: Wegen van de situatie. Aan de hand van de vastgelegde feiten, het gesprek met betrokkene(n) en het advies van de interne vertrouwenspersoon kan bepaald worden of andere partijen ingeschakeld moeten worden zoals Veilig Thuis, een hulpverleningsinstantie, de politie of de klachtencommissie. Klik Kinderopvang is aangesloten bij Stichting Klachtencommissie Kinderopvang.
- Handelen: Doorverwijzen of melden. Afhankelijk van de situatie wordt doorverwezen naar hulpverleningsinstantie, politie of de klachtencommissie.
- Evalueren: Terugkoppelen vormen van grensoverschrijdend gedrag. Alle gemelde gevallen van grensoverschrijdend gedrag worden besproken in het team zodat de medewerkers ervan kunnen leren. Ouders en verzorgers zullen geïnformeerd worden over alle vormen van grensoverschrijdend gedrag die tot maatregelen hebben geleid.

Verdeling verantwoordelijkheden

Binnen het kinderdagverblijf of de buitenschoolse opvang zijn de verantwoordelijkheden als volgt verdeeld:

Directie, bestuur, locatiemanager:

- Opnemen van het protocol grensoverschrijdend gedrag in het beleid van de organisatie.
- Informeren van ouders, medewerkers en kinderen over dit protocol.
- Ervoor zorgen dat alle medewerkers handelen volgens het protocol.
- Ervoor zorgen dat de medewerkers voldoende deskundig zijn om grensoverschrijdend gedrag signaleren en aan te pakken.
- De aanstelling van een interne vertrouwenspersoon.
- De aanstelling van een externe vertrouwenspersoon.
- Aansluiting bij een klachtencommissie.
- Faciliteren van de vertrouwenspersoon in geld, tijd en scholing.
- Ervoor zorgen dat de aandacht voor grensoverschrijdend gedrag continu geborgd wordt.

Interne vertrouwenspersoon:

- Herkennen van signalen van grensoverschrijdend gedrag.
- Beantwoorden van vragen van ouders, medewerkers en kinderen over dit protocol.
- Aanspreekfiguur zijn bij grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling en tussen ouders en kinderen.
- Overleg plegen met personen die grensoverschrijdend handelen of grensoverschrijdend gedrag constateren.
- Vertrouwelijk en met respect voor alle personen om te gaan met de informatie die zij krijgt.
- Vastleggen welk grensoverschrijdend gedrag door wie wanneer is geconstateerd. Indien gewenst overleggen met andere beroepskrachten, of veilig thuis.
- Doorverwijzen naar de externe vertrouwenspersoon bij grensoverschrijdend gedrag tussen medewerker en kind, tussen medewerkers onderling of tussen ouder en medewerker.
- Alert blijven op het welzijn van het slachtoffer.

- Evalueren van afhandeling aanpak grensoverschrijdend gedrag.
- Periodiek bijstellen van dit protocol op basis van de evaluatie.
- De directie en het bestuur jaarlijks op de hoogte te houden van door hem/haar uitgevoerde activiteiten.

Externe vertrouwenspersoon:

- Staat los van de organisatie zodat er geen sprake kan zijn van vermenging van belangen.
- Informeert en ondersteunt het slachtoffer van grensoverschrijdend gedrag en geeft zo mogelijk adviezen met betrekking tot te nemen acties en de consequenties ervan.
- Verwijst indien van toepassing door naar Veilig Thuis, SHG of andere hulpverleningsinstantie.
- Bespreekt de resultaten van de ondernomen stappen met de leidinggevende en de interne vertrouwenspersoon.

Externe klachtencommissie:

- Alle vragen en klachten in ontvangst te nemen en zorgvuldig af te handelen.
- Hoor- en wederhoor toe te passen.
- Adviezen te geven over hoe de vragen of klachten af te handelen.
- Gevraagd en ongevraagd het bestuur en de directie te adviseren over te nemen maatregelen.